

УКРАЇНА
Донецька область
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИЙ КОМПЛЕКС "КОЛЕГІУМ-ШКОЛА" № 1 (МНВК № 1)
вул. Грецька, 44. м. Маріуполь, 87515, тел. 33-34-45, 33-63-92
e-mail: mariupol_nvkc_1@ukr.net
Код ЄДРПОУ 30364493

НАКАЗ

від 09 вересня 2019 року

№ 78

**Про профілактику булінгу
в МНВК «Колегіум-школа» №1**

На виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», листів Міністерства освіти і науки України від 29.12.2018 р. №1/9-790 «Щодо організації роботи у закладах освіти з питань запобігання і протидії домашньому насильству і булінгу» та від 29.01.2019 р. №1/11-881 «Рекомендації для закладів освіти щодо застосування норм Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 р. №2657-VIII», з метою удосконалення відносин у сфері протидії булінгу (цькування),

НАКАЗУЮ:

1. Забезпечити неухильне виконання педагогічними працівниками Конвенції ООН про права дитини, Законів України «Про охорону дитинства», Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», листів Міністерства освіти і науки України від 29.12.2018 р. №1/9-790 «Щодо організації роботи у закладах освіти з питань запобігання і протидії домашньому насильству і булінгу» та від 29.01.2019 р. №1/11-881 «Рекомендації для закладів освіти щодо застосування норм Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 р. №2657-VIII».
2. Затвердити:
  - 2.1. Порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькуванню) в закладі (Додаток 1)
  - 2.2. Порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі (Додаток 2)
  - 2.3. Зразок заяви про випадки булінгу (цькування) (Додаток 3).
  - 2.4. Форму Журналу реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування) (Додаток 4)
  - 2.5. Форму Журналу реєстрації рішень комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) (Додаток 5)
3. Заступнику директора з НВП Хара Е.А.:
  - 3.1. Розробити план дій з профілактики булінгу серед неповнолітніх в закладах загальної середньої освіти.
  - 3.2. Посилити контроль за чергуванням вчителів на перервах.
  - 3.3. Забезпечити виявлення випадків жорстокого поведіння по відношенню до дітей та своєчасне інформування управління освіти, СДД, ювенальної превенції про випадки булінгу серед учнів та вжиття конкретних заходів щодо їх попередження та недопущення в учнівському середовищі.
  - 3.4. За згодою залучати шкільного офіцера поліції, фахівців з питань захисту прав дітей.

5.Завгоспу школи Чеботниковій Ф.Б. провести оцінювання службових приміщень та шкільного подвір'я на предмет небезпеки.

6.Вчителям фізичної культури Сверчковій Л.О. та Світковській А.І організувати та проводити спортивні змагання командного типу, що сприятиме нейтралізації їх гіперактивності та зняттю агресії.

7.Класним керівникам 1-11 класів:

7.1.Проводити роботу, спрямовану на запобігання і протидію домашньому насильству та булінгу.

Термін: постійно

7.2.Припиняти будь-які прояви глузування, насилля, цькування і просто нетолерантного ставлення у класі.

7.3.Ретельно виконувати свої функціональні обов'язки щодо об'єднання класу, згуртування учнів.

7.4.Проводити виховні години з теми «мобінг, булінг» за участю практичного психолога.

7.5.Розповідати учням про наслідки насилля, цькування, про відповідальність за такі дії, формувати у них ефективні стратегії поведінки в таких ситуаціях, вчити, як захистити себе і допомогти іншому.

8.Практичному психологу Єфименко О.А.:

8.1.У випадках виникнення підозри щодо жорстокого поводження з дитиною або в разі реальної загрози його вчинення вдома, з боку однолітків, працівників закладу освіти або інших осіб керуватися Методичними рекомендаціями щодо взаємодії педагогічних працівників у навчальних закладах та взаємодії з іншими органами і службами щодо захисту прав дітей (додаток до листа Міністерства освіти і науки України від 28.10.2014 року № 1/9-557).

8.2.Проводити роботу в напрямку вдосконалення психолого-педагогічної компетентності та підвищення рівня психологічної культури вчителів та батьків для здійснення ефективної взаємодії дорослих з дітьми, побудованої на засадах довіри.

8.3.Інформаційно-просвітницьку роботу серед дітей та учнівської молоді спрямовувати на формування стандартів позитивної поведінки та недопущення проявів шкільного булінгу.

9.Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Директор КЗ «Гімназія зі структурним підрозділом
початкової школи № 1 Маріупольської міської ради

І.В.Олейніченко

ПОРЯДОК
подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв
про випадки булінгу (цькування) в закладі

Загальні питання

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькування)».
2. Цей Порядок визначає процедуру подання та розгляду заяв про випадки булінгу (цькування).
3. Заявниками можуть бути здобувачі освіти, їх батьки/законні представники, працівники та педагогічні працівники закладу та інші особи.
4. Заявник забезпечує достовірність та повноту наданої інформації.
5. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичність (повторюваність) діяння;

- наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);

- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Подання заяви про випадки булінгу (цькування)

1.
  - 1.Здобувачі освіти, працівники та педагогічні працівники, батьки та інші учасники освітнього процесу, яким стало відомо про випадки булінгу (цькування), учасниками або свідками якого стали, або підозрюють його вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб зобов'язані повідомляти керівнику закладу.
2. Розгляд та неупереджене з'ясування обставин випадків булінгу (цькування) здійснюється відповідно до поданих заявниками заяв про випадки булінгу (цькування) (далі – Заява).
3. Заяви, що надійшли на електронну пошту закладу отримує секретар друкарка, яка зобов'язана терміново повідомити керівника закладу та відповідальну особу.
4. Прийом та реєстрацію поданих Заяв здійснює відповідальна особа, а в разі її відсутності – особисто керівник закладу або його заступник.
5. Заяви реєструються в окремому журналі реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування).
6. Форма та примірний зміст Заяви оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.
7. Датою подання заяв є дата їх прийняття.
8. Розгляд Заяв здійснює керівник закладу з дотриманням конфіденційності.

Відповідальна особа

1. Відповідальною особою призначається працівник закладу освіти з числа педагогічних працівників.
2. До функцій відповідальної особи відноситься прийом та реєстрація Заяв, повідомлення керівника закладу.

3. Відповідальна особа призначається наказом керівника закладу.
4. Інформація про відповідальну особу та її контактний телефон оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.

Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування)

1. За результатами розгляду Заяви керівник закладу видає рішення про проведення розслідування випадків булінгу (цькування) із визначенням уповноважених осіб.
2. З метою розслідування випадків булінгу (цькування) уповноважені особи мають право вимагати письмові пояснення та матеріали у сторін.
3. Для прийняття рішення за результатами розслідування керівник закладу створює комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) (далі – Комісія) та скликає засідання.
4. Комісія створюється наказом керівника закладу.
5. До складу комісії можуть входити педагогічні працівники (у тому числі психолог, соціальний педагог), батьки постраждалого та булера, керівник закладу та інші заінтересовані особи.
6. Комісія у своїй діяльності керується законодавством України та іншими нормативними актами.
7. Якщо Комісія визначила що це був булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, то керівник закладу освіти зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей.
8. У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою, про що керівник закладу освіти має повідомити постраждалого.
9. Рішення Комісії приймаються більшістю її членів та реєструються в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.
10. Потерпілий чи його/її представник можуть звертатися відразу до уповноважених органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службу у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).
11. Батьки зобов'язані виконувати рішення та рекомендації Комісії.

Терміни подання та розгляду Заяв

1. Заявники зобов'язані терміново повідомляти керівнику закладу про випадки булінгу (цькування), а також подати Заяву.
2. Рішення про проведення розслідування із визначенням уповноважених осіб видається протягом 1 робочого дня з дати подання Заяви.
3. Розслідування випадків булінгу (цькування) уповноваженими особами здійснюється протягом 3 робочих днів з дати видання рішення про проведення розслідування.
4. За результатами розслідування протягом 1 робочих дня створюється Комісія та призначається її засідання на визначену дату але не пізніше чим через 3 робочих дні після створення Комісії.
5. Керівник закладу зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей про кваліфікований Комісією випадок булінгу (цькування) протягом одного дня.

ПОРЯДОК
реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі

Загальні питання

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)».
2. Цей Порядок визначає процедуру реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі.

Реагування на доведені випадки булінгу

1. На основі рішення комісії з розгляду випадків булінгу (цькування), яка кваліфікувала випадок як булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, керівник закладу:

- повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;
- забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування) (далі – Заходи).

2. Заходи здійснює соціальний педагог у взаємодії з практичним психологом закладу освіти та затверджуються керівником закладу.

3. З метою виконання Заходів можна запроваджувати консультаційні години у практичного психолога і соціального педагога, створювати скриньки довіри, оприлюднювати телефони довіри.

Відповідальність осіб причетних до булінгу (цькування)

1. Відповідальність за булінг (цькування) встановлена статтею 1734 Кодексу України про адміністративні правопорушення такого змісту:

"Стаття 1734. Булінг (цькування) учасника освітнього процесу

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, - тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, - тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу - тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку".

_____
(прізвище, ім'я, по батькові заявника)

_____
(адреса проживання)

_____
(контактний телефон)

ЗАЯВА

Зміст заяви викладається довільно.

В заяві повідомляється про випадки булінгу (цькування), а саме обставини, місце, час та яким чином здійснювався булінг (цькування).

Вказується відомості про потерпілого (жертви булінгу), кривдника (булера), спостерігачів (за наявності).

_____
(дата)

_____
(підпис)